

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

КРИВДА Вікторія Ігорівна

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧА

Роль викладача закладу вищої освіти є вирішальною у розвитку креативного мислення здобувача. Викладачі не тільки передають знання, а й надихають та заохочують здобувачів мислити критично, творчо та інноваційно, піддавати сумніву традиційні ідеї та досліджувати нові перспективи.

Завдяки захоплюючим лекціям, спонукаючими до роздумів дискусіям і складним завданням викладачі можуть посприяти здобувачам у розкритті та розвитку творчого потенціалу. Забезпечуючи сприятливе та стимулююче освітнє середовище, викладачі можуть надати здобувачам можливість сприймати інновації як можливість навчання та розвивати впевненість у своїх творчих здібностях.

Розвиток креативного мислення у здобувачів вищої освіти може стимулювати пізнавальну активність та прагнення до самовдосконалення; оволодіння методами і прийомами рефлексивної творчої діяльності; здобувати нові знання та їх творче застосування. Розвиток здатності здобувачів вищої освіти до творчого мислення ґрунтується на основі теорії поетапного вдосконалення творчої розумової діяльності [1].

Розвиток навичок креативного мислення у здобувачів закладів вищої освіти важливий для їх успішної адаптації до сучасного ринку праці та швидкозмінних умов життя. Підтримка пізнавальної активності та пошук нових шляхів самовдосконалення допомагає стимулювати творче мислення та особистісний розвиток. Важливо оволодіти методами та прийомами рефлексивної творчої діяльності, що дозволить здобувачам ефективно вирішувати завдання та розвивати нові ідеї. Засвоєння нових знань і їх творче застосування сприяє розвитку інноваційного мислення та сприяє успішному вирішенню завдань у навчальній та професійній сферах. Вказаний підхід також передбачає стимулювання здобувачів до відкриття нових ідей, експериментування та розвитку їх творчого потенціалу шляхом постійного навчання і поглиблення знань. Важливо надихати здобувачів на самовдосконалення, сприяти розвитку їх креативності та постійно вдосконалювати їх творчий розумовий процес.

Оригінальність мислення (самостійність, незвичайність, фантастичність) – це здатність продукувати рідкісні ідеї, відмінні від загальноприйнятих стандартів. У параметричному підході оригінальність визначається через відхилення від стереотипу. З практичної точки зору ідея вважається оригінальною, якщо подібної немає серед уже відомих людям, що працюють у визначеній галузі [2].

Оригінальність мислення дійсно може бути ключовою якістю у сучасному світі, де інновації та новаторство допомагають компаніям розвиватися та виходити за межі загальноприйнятих стандартів. Це навіть може стосуватися інформаційних пошукових систем, наприклад Google, ChatGPT, може надавати унікальні та оригінальні відповіді на запити користувачів, використовуючи результати свого пошуку та аналізу даних. Параметричний підхід до оцінки оригінальності може бути корисним у визначенні, наскільки ідеї відхиляються від типових стереотипів або уявлень. Це допомагає виявити та відзначити ідеї, які можуть бути дійсно новаторськими та цікавими для ширшої аудиторії. З практичної точки зору, оригінальні ідеї можуть бути дуже цінними, оскільки вони можуть принести нові можливості та переваги у будь-якій галузі. І саме в таких випадках ChatGPT може стати важливим інструментом для пошуку та обробки цієї інформації, допомагаючи користувачам знаходити оригінальні та цікаві ідеї.

Ось кілька ключових способів, якими викладач закладу вищої освіти може сприяти розвитку креативного мислення здобувача:

1. Заохочення допитливості: викладачі можуть викликати у здобувачів цікавість, ставлячи питання, які спонукають до роздумів, заохочуючи їх досліджувати різні точки зору та сприяючи потягу до знань і відкриттів.

2. Надання можливостей для творчого вираження: викладачі можуть створювати завдання та проєкти, які дозволяють здобувачам виражати себе творчо через навчання, дослідження, презентації чи інше.

3. Створення сприятливого освітнього середовища. Викладач відіграє вирішальну роль у створенні сприятливого та інклюзивного освітнього середовища, де здобувачі відчувають себе комфортно, навчаються, експериментують, діляться ідеями.

4. Складні припущення: викладачі можуть спонукати студентів мислити критично, ставлячи під сумнів припущення, заохочуючи їх розглядати альтернативні точки зору та підштовхуючи їх мислити за межі їхньої зони комфорту.

5. Надання зворотного зв'язку та вказівок. Конструктивний зворотній зв'язок від викладачів має важливе значення для того, щоб допомогти здобувачам удосконалити свої ідеї, покращити їхні творчі результати та розвинути навички критичного мислення.

Загалом, викладач закладу вищої освіти відіграє життєво важливу роль у формуванні навичок креативного мислення здобувачів, сприяючи допитливості, надаючи можливості для творчого самовираження, створюючи сприятливе освітнє середовище, кидаючи виклик припущенням, пропонуючи конструктивний зворотний зв'язок і керівництво.

Список використаних джерел:

1. Вовчаста Н., Байрамова О., Чорна Г. Розвиток навичок креативного мислення у здобувачів вищої освіти. – Український педагогічний журнал. – 2022. – №1.

– с. 87 – 97. URL:
https://www.researchgate.net/publication/359603869_Rozvitok_navicok_kreativnogo_misle_nna_u_zdobuvaciv_visoi_osviti

2. Донченко О., Сизко Г. Розвиток творчого мислення здобувачів вищої освіти у контексті психологічної готовності до професійної діяльності в умовах євроінтеграції. – Вісник Львівського університету. – Серія психологічні науки. – 2022. – Спецвипуск. – С. 32 – 37. URL: www.psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/spec_2022/5.pdf

КУЧЕРЕНКО Микола Петрович

КРЕАТИВНІСТЬ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

Вступ. У сучасних умовах швидких технологічних змін і глобалізації система охорони здоров'я і вищої медичної освіти набувають нових викликів, вимагають від медичних спеціалістів не лише високої професійної підготовки, але й здатності до інноваційного мислення. Запровадження креативності у вищій медичній освіті стає запорукою формування інноваційного потенціалу нашої країни, сприяє ефективній адаптації майбутніх лікарів до змін, допомагає впроваджувати новітні технології та методики лікування, сприяє розвитку науки й практики охорони здоров'я. Метою наступної дослідницької роботи є висвітлення ролі креативного мислення у формуванні професійної ідентичності майбутніх медиків та розгляд шляхів інтеграції інноваційних підходів у навчальний процес у вищих медичних навчальних закладах.

Ключові слова: креативність, інновації, медична освіта

Актуальність теми. Зростаюча кількість складних клінічних випадків, розвиток цифрових технологій, впровадження персоналізованої медицини та телемедицини вимагають від випускників медичних факультетів вищих навчальних закладів не тільки володіння базовими знаннями, а й здатності критично мислити та швидко приймати нестандартні рішення та реагувати на сучасні виклики. У цьому розумінні креативність є ключовою умовою для генерування нових підходів і рішень, що здатні забезпечити високий рівень якості медичних послуг.

Інноваційний потенціал медичних спеціалістів – це комплекс здібностей, який включає аналітичне мислення, гнучкість у прийнятті рішень та здатність до міждисциплінарного синтезу знань. Розвиток таких якостей у студентів-медиків сприяє не лише впровадженню сучасних технологій, але й створенню умов для розвитку нових методик у клінічній практиці, що є особливо важливим для підвищення конкурентоспроможності медичних установ не тільки в межах України, але й на глобальному ринку медичних послуг і освіти.

Теоретичні засади креативності у медичній освіті

КРАМСЬКА Зоя Михайлівна Діяльності майбутнього вчителя початкової школи	252
КРИВДА Вікторія Ігорівна Роль викладача закладу вищої освіти в розвитку креативного мислення здобувача	258
КУЧЕРЕНКО Микола Петрович Креативність у вищій медичній освіті: шлях до формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків	259
КУШНЄРЬОВА Марина Олександрівна Формування креативного мислення здобувачів освіти під час навчання іноземної мови	263
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Технологія реалізації ігрової роботи з «дітьми вулиці»	265
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Педагогічний коучинг як засіб інтенсифікації розвитку креативного потенціалу здобувачів освіти	270
ЛИГОЦЬКИЙ Дмитро Ігорович Розвиток креативності як ресурс інноваційного потенціалу в спорті	275
LISONOR Alla Formation Of An Innovative Thinking Style In Future Designers Through Project-Based Learning	279
ЛИТОВЧЕНКО Ольга Василівна Креативність як ключ до успішної логопедичної корекції	281
ЛЮБИМОВА Світлана Анатоліївна Креативність у перекладі поезії	286
МАКСИМ Оксана Анатоліївна Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності здобувачів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови	288
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНИЧ Наталія Миколаївна Розвиток креативних здібностей здобувачів вищої освіти в коворкінг середовищі	291
МАРУЩАК Ярослав Сергійович Інноваційний ретроспективний підхід у викладанні історії України: від сучасності до Київської Русі	296
МАСЛЕННИКОВ Дмитро Ігорович Формування креативності студентів у процесі вивчення вищої математики	298
МАТВІЄНКІВ Ольга Степанівна Розвиток креативності студентів у процесі вивчення іноземної мови (англійської) в закладах вищої освіти	301
MEISH Yuliia The Impact Of Teaching Mathematical Disciplines To Technical Specialty Students On The Development Of Creativity Of Skilled Professionals	304
МОВЧАН Валентина Іванівна Інтерпретація творів мистецтва як засіб розвитку креативного мислення майбутніх учителів початкових класів	308
МОРГУН Олександра Олександрівна Розвиток креативності у підготовці перекладачів англійської та китайської мов: психолого-педагогічні аспекти інноваційного підходу	310